

Harjunsalon varhaiskasvatusyksikkö
Hanna Kaskelma

31.08.2022

Harjunsalon päiväkotivarhaiskasvatus/ esiopetus

Vääränkallionkuja1, 36220 Kangasala

Varhaiskasvatusyksikön johtaja:

Hanna Kaskelma p.050 5975717
hanna.kaskelma@kangasala.fi

Varhaiskasvatusyksikön johtajan sijaisena toimii

Varhaiskasvatuksen opettaja:
Tiina Haapala p. 044 4863072
tiina.haapala@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Riikka Aaltonen p. 050 303 0766
riikka.aaltonen@kangasala.fi

Oppilashuollon henkilöt ja yhteystiedot

Varhaiskasvatusyksikön johtaja Hanna Kaskelma
Varhaiskasvatuksen opettaja Tiina Haapala
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Riikka Aaltonen

Varhaiskasvatuksen opettaja Vilmaliina Yrjölä-Hanka p. 050 420088

Vilmaliina-Yrjolahanka@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen opettaja Marja Suomalainen p. 050 420088

marja.suomalainen@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen opettaja Eija Mongkol p. 050 4090055

eija.mongkol@kangasala.fi

Varhaiskasvatuksen opettaja Elina Puro p. 050 4090055

elina.puro@kangasala.fi

Lapsiryhmät:

A-talo (vuorohoito)

Napit: 3-5v p. 050 4475177
Nepparit: alle 3-v p. 050 4476433

napit@kangasala.fi
nepparit@kangasala.fi

B-talo

Vadelmat: alle 3- v p. 050 3956674
Mansikat: 3-4- v p. 050 4329993
Mustikat: 4-5-v p. 050 4090055
Puolukat: esiopetus p. 050 4210088

vadelmat@kangasala.fi
mansikat@kangasala.fi
mustikat@kangasala.fi
puolukat@kangasala.fi

Keittiö p. 040 1336431

Esioppilaiden määrä: 37

Esiopetushenkilöstö:

varhaiskasvatuksen opettajat: 6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat: 3
Varhaiskasvatuksen avustajat: 2

Varhaiskasvatuksen henkilöstö:

Varhaiskasvatuksen opettajat: 6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat:10+ 2 varahenkilöä

Esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuonna 2022-2023

Syyslukukausi 10.8.-22.12.2022

Syysloma 17.-23.10.2022

Joululoma 23.12.2022-8.1.2023

Kevätlukukausi 9.1.-3.6.2023

Talviloma 27.2.-5.3.2023

Pääsiäisloma 6.4.-10.4.2023 (kiirastorstai vapaa)

Toimintavuoden tapahtumat

- Teemme lasten kanssa retkiä lähiympäristöön, metsään, puistoihin ja urheilukentille.
- Retkeilemme Kangasalan kaupungin kulttuurikohteissa. Käymme kirjastossa ja kirjastoautossa.
- 6- vuotiaat eskarit käyvät uimahallissa.

- Järjestämme perheille yhteisiä toiminnallisia tapahtumia mm. isän-/ äitienpäivä, joulupajat.

Kehittämiskohteet

Koko varhaiskasvatuksen toiminnan tavoitteet kaudelle 2022-2023

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön vahvistaminen

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogisesta toiminnasta ja arjen käytännöistä tiedottaminen huoltajille.

Tiedottamisen kehittämien ja parantaminen on koko kaupungin varhaiskasvatuksen yhteinen tavoite kaudelle 2022 -2023

Joustava esi- ja alkuopetuksen, Oksa- toiminnan kehittäminen

Kaksivuotisen esiopetuskokeiluun osallistuminen ja kehittäminen

1.vuoden painotukset

- * Lasten ja huoltajien osallisuus
- * Leikin monipuolisuus
- * oppimisympäristön rakentaminen
- * Siirtymävaiheen suunnittelu ja kehittäminen
- * Varhaisen tuen toteutuminen

Yksikön toiminnan tavoitteet

- Lapsen aikuisen välisen sensitiivisen vuorovaikutuksen vahvistaminen
 - Muistetaan positiivisuus ja huomataan hyvä niin lasten kuin aikuisten toiminnassa
 - Annetaan palautetta ja jaetaan osaamista
 - Tiimeissä tehdään tähän liittyen arviointia kuukausittain ja asetetaan yksi uusi tavoite seuraavalle kuukaudelle

Työhyvinvointi

- Työhyvinvointi ryhmän nimeäminen/ toiminta

Toimintaperiaatteet

Harjunsalon varhaiskasvatusyksikössä toimii kuusi lapsiryhmää, joista yksi on esiopetusryhmä, kaksi kaksivuotisen esiopetuskokeilun ryhmää, kaksi alle 3- vuotiaiden ryhmää ja kaksi 3-4- vuotiaiden ryhmää. Harjunsalon varhaiskasvatusyksikkö tarjoaa iltaja vuoroa perheille, joissa molemmat tai ainoa huoltaja tarvitsee lapselleen hoitoa vuorotyön vuoksi. Iltaja vuoroa voidaan erityisperusteilla järjestää tarvittaessa myös huoltajan opiskelun vuoksi. Iltaja vuorohoidon voi varata vain todellisen tarpeen mukaan.

Harjunsalon päiväkotinä on kaksivuotisen esiopetuksen kokeilutoimipaikka ja kokeilussa olevien ryhmien toimintaa kehitetään ja arvioidaan kokeilun opetussuunnitelman ja opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti.

Koululaisten iltä- ja vuorohoito on harkinnanvaraista ja se on tarkoitettu ensisijaisesti yksinhuoltajien ja kasvun ja oppimisen tukea tarvitseville lapsille. Huoltaja vastaa itse koululaisen kuljetusjärjestelystä iltä- ja vuorohoitoon.

Iltä- ja vuorohoitoa tarvitsevan lapsen esiopetusta toteutetaan osittain ryhmämuotoisena vertaisryhmässä maanantaista perjantaihin 8.30–12.30 ja osa yksilölliseen oppimissuunnitelmaan perustuen iltaisin ja viikonloppuisin.

Harjunsalon varhaiskasvatussyksikkö on suljettuna joulupäivänä, ensimmäisenä pääsiäispäivänä ja juhannuspäivänä. Jos iltä- ja vuorohoidon tarve päättyy, lapselle voidaan osoittaa varhaiskasvatuspaikka toisesta ryhmästä tai toisesta varhaiskasvatuserhmästä.

Toimintaamme ohjaa Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelma, esiopetuksen - ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelma ja yksikön oma toiminta- ja lukuvuosisuunnitelma. Toimintaa ohjaavat myös lapsiryhmästä nousevat yksilölliset tarpeet, jotka kirjataan varhaiskasvatussuunnitelmiin. Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioimme Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus-, liikuntakasvatus-, kulttuuri-, kansainvälisyys ja TVT-suunnitelmat. Näitä liitämme arjen tilanteisiin ja asioihin.

Katsomuskasvatusta ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskasvatusta liitämme arjen asioihin, juhliin ja tapahtumiin. Katsomuskasvatukseen teemme kuukausitasoisen suunnitelman, jota jokainen ryhmä toteuttaa huomioiden oman ryhmän lasten ikäjakautaman. Tavoitteena on auttaa lapsia ymmärtämään ja kunnioittamaan omia ja toisten lasten perheiden katsomuksellisia perinteitä.

Ryhmissä tutustutaan ryhmän lasten perheiden katsomuksiin, sopien asiasta huoltajien kanssa. Rohkaistaan lapsia elämäkysymysten pohdintaan, ihmettelyyn, kyselemiseen ja hiljaisuuteen. Vahvistetaan lasten valmiuksia käsitellä uskontoihin ja katsomuksiin liittyviä käsitteitä. Katsomuskasvatus tukee lasten kulttuuriseen osaamiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun sekä ajatteluun ja oppimiseen liittyvää laaja-alaista osaamista.

Kasvattajien puhe ja käytös viestittävät omaa asennetta ja suhtautumista, aikuinen on omalla toiminnallaan mallina ja tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Tieto- ja viestintäteknologia. Lapsille luetaan päivittäin, keskustellaan tarinoista ja tutkitaan kuvia. Keskustellaan peleistä, ohjelmista ja musiikista. Tutustutaan ja käytetään erilaisia digitaalisia välineitä ja sovelluksia, esimerkiksi esiopetuksessa

lapset ovat erilaisista tilanteissa yhteydessä yhteistyöluokan kanssa Teamsin välityksellä. Lasten kanssa käytetään myös IPadeja mm. kirjainten ja numeroiden harjoittelussa, kuvien katselemisessa ja musiikin kuuntelussa. Tietokoneelta etsitään tietoa yhdessä lasten kanssa. Kirjastoautolla käydään kuukausittain. Nämä taidot harjaantuvat myös vuorovaikutuksen ja erilaisten rakenteluleikkien kautta. Lasten tekemiä taideteoksia laitetaan esille. Lapsia kuvataan ja niistä keskustellaan lasten kanssa.

Kulttuurikasvatus. Lapset luovat itse taidetta monipuolisesti eri välineillä ja materiaaleilla. Lapset tekevät omia näytelmiä ja esittävät niin muille. Tutustumme eri musiikkilajeihin kuuntelemalla ja tuottamalla itse musiikkia laulaen ja soittaen, ja lasten kanssa toteutetaan erilaisia projekteja. Nivomme eri kulttuurialat yhteen hyödyntäen lasten omia kokemuksia ja luoden uusia elämyksiä. Kuukausittain pidetään päiväkodin yhteinen liikunnallinen lauluhetki joko sisä- tai ulkotiloissa.

Myös erilaisia koko varhaiskasvatuksen lapsille suunnattuja yhteisiä tapahtumia järjestetään ikäkausittain. Alle 4- vuotiaille järjestetään kaikissa yksiköissä muskarihetket, nukketheateria 4-vuotiaille, helmikuussa 5-vuotiaille konsertti Kangasala talossa, kaikki 6-vuotiaat kutsutaan itsenäisyyspäivän tanssiaisiiin . Päiväkotiin saadaan myös kansantanssiopetusta tänä lukukautena.

Liikuntakasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä saamaan kokemuksia ja iloa liikunnasta. Liikuntaa toteutetaan sekä ohjattuna että vapaana toimintana. Ohjattu liikunta pitää sisällään sääntöleikkejä sekä eri liikuntamuotoihin ja -välineisiin tutustumista. Rohkaisemme lapsia kokeilemaan omia taitojaan. Otamme huomioon lapsilta tulleet ideat liikkumiseen. Päivän aikana lapsilla on mahdollisuus päivittäiseen omaehtoiseen liikuntavälineiden käyttöön ja liikkumiseen sekä sisällä että ulkona. Liikumme erilaisissa ympäristöissä kuten pihassa, metsässä ja lähikentillä niin kesällä kuin talvella. Päiväkodin sisätiloissa hyödynnämme salia ja ryhmien tiloja.

Kansainvälisyyskasvatusta toteutamme mm. laulaen ja leikkien eri maitten lasten liikuntaleikkejä ja huomioimme YK:n päivän. Kansainvälisyyskasvatusta tapahtuu, myös arjen toiminnassa, kirjojen ja keskustelujen kautta. Tutustumme erilaisiin tapoihin ja kulttuureihin mm. ryhmien perheiden erilaisiin kulttuureihin. Käsittelemme kansainvälisyyskasvatuksen aiheita lasten mielenkiinnon pohjalta.

Kestävä kehitys

Tutustumme mitä kestävä kehitys on. Opettelemme huolehtimaan ympäristöstämme ja sen mukana itsestämme. Pohdimme, miten luontoa voi suojella ja tutustumme jokamiehen oikeuksiin. Lajittelemme roskia. Ryhmissä on astiat biojätteelle, paperille, pahville ja sekajätteelle. Kierrätämme materiaaleja, esim. askarteluissa käytämme maito- ja muovipurkkeja sekä korjaamme rikki menneitä leluja. Retkillä on välillä mukana roskapussi, johon keräämme metsästä löytyneet roskat. Aikuisen oma malli on tärkeä.

Lapset opettelevat ottamaan sopivan määrän ruokaa lautaselle, jotta ruokahävikkiä tulee mahdollisimman vähän.

Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden

Säännöllinen ja toistuva päivärytmi on leikki- ikäiselle lapselle hyvin tärkeä ja luo pohjan lapsen perusturvallisuudelle. Vuorohoidossa sen merkitys erityisesti korostuu. Päivän kulkua selkeytetään kuvilla, joita katsomme esim. piirihetkillä ja tarvittaessa myös hoitopäivän aikana.

Päiväkodin päivittäisiin rutiineihin kuuluvat, pienryhmätoiminta, erilaiset piiri- ja leikkihetket, ruokailu, lepo ja ulkoilu. Toiminnassa huomioidaan lasten ikä- ja kehitystaso. Kasvatuksen, hoidon ja opetuksen kokonaisuudessa kaikki päivän eri tilanteet ja tapahtumat ovat tärkeitä ja ne sisältävät erilaisia oppimiskokemuksia.

Oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Oppimiskokonaisuudet nivoutuvat luontevasti yhteen toiminnassa päivittäin. Pienryhmäpedagogiikka mahdollistaa yksilöllisen huomioinnin ja keskustelun. Oppimista tapahtuu jatkuvassa vuorovaikutuksessa toisten kanssa jokaisen mielipiteitä kuunnellen. Opeteltavat asiat liitetään lapsen arkeen ja jo olemassa oleviin tietoihin, taitoihin ja kokemuksiin esimerkiksi kauppaleikki, vuodenkierto, liikuntaleikki ja retket. Opetusta ei pilkota pieniin osiin, vaan liitetään opeteltavia asioita yhteen. Esimerkiksi yksi metsäretki pitää sisällään motorisia harjoituksia, matematiikka, tiedon hankkimista, vuorovaikutussuhteita ja visuaalista hahmottamista. Kaikissa oppimisessa nähdään leikin merkitys erittäin tärkeänä.

Laaja-alainen osaaminen on keskeinen opetuksen lähtökohta. Toiminnassa asiat yhdistetään toisiinsa liittämällä ne lapsen arkielämän kokemusmaailmaan. Oppimistilanteet ovat keskustelevaa ja pohtivaa oppimista, jossa lapset ovat aktiivisessa roolissa. Lapsen mielipiteet tulevat kuulluksi. Harjoitteleminen myös pari- ja ryhmätyöskentelyä toiminnassa. Yhdessä tarkastellaan, ihmetellään sekä tutkitaan. Samalla lapsi oppii arvioimaan omaa toimintaansa.

Lasta kuunnellaan ja havainnoidaan yksilöllisesti. Havainnoinnin kautta kasvattajat tulevat tietoisiksi, siitä mitä lapsi jo osaa ja antavat lapsen oivaltaa itse. Ryhmissä järjestetään ns. lasten kokouksia, joissa lapset oppivat tuomaan esille ajatuksiaan, toiveitaan ja mielipiteitään. Lasten toiveita toiminnan sisällöstä ja toteutuksesta kuunnellaan ja tehdään niistä ryhmän kannalta toimivia kokonaisuuksia (syntymäpäivät, pajaviikot, askartelut, sisä- ja ulkoleikit, lelopäivä, liikunta).

Lasten leikkejä ja heidän toimintaansa havainnoidaan ja näiden pohjalta muokataan toimintaa lasten tarpeiden mukaan. Lapset kasvavat huomaamaan, että he voivat jokainen itse vaikuttaa yhteisön asioihin. Lasten ideoista nousee esille aiheita, joita otetaan huomion ja toteutetaan monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa.

Leikin ja leikkiympäristöjen kehittäminen ovat meille tärkeitä. Leikillä on tärkeä merkitys lapsen tasapainoisessa kehityksessä. Leikin avulla lapsi jäsentää maailmaa ja käsittelee kehitysvaiheeseensa liittyviä asioita. Seuraamalla leikkiä aikuinen saa tärkeää tietoa lapsen ajatusmaailmasta ja mahdollisista tuen tarpeista.

Päivän aikana nautimme aamupalan, lounaan ja välipalan. Vuorohoidossa olevien lasten hoitoajoista johtuen päivään voi kuulua myös päivällinen ja/ tai iltapala. Aikuiset ruokailevat lasten kanssa ja ovat esimerkkeinä. Ruokailutilanteista tehdään mukavia ja kannustavia tapahtumia, jotta näistä tulisi positiivisia kokemuksia. Ruokailutilanteissa harjoitellaan mm. hyviä pöytätapoja, ruoan itse ottamista sekä uusien makujen maistamista.

Lounaan jälkeen keskipäivällä on mahdollisuus lepo hetkeen. Lepohetkellä luetaan satua ja kuunnellaan musiikkia. Ryhmän tarpeen mukaan lepo hetkellä on riittävästi aikuisia. Ne, jotka eivät nuku, tekevät hiljaisia puuhia ennen välipalaa. Aikuiset huolehtivat, että lapsille on tarjolla monipuolisia tekemisen vaihtoehtoja näille hetkille.

Jokainen lapsi on tärkeä ja hänet hyväksytään sellaisena, kun hän on. Lapsi saa näyttää tunteensa ja niitä sanoitetaan lapsen kanssa. Lasten kanssa pidetään myös ohjattuja tunnekasvatustuokioita. Lapsen mielipiteitä arvostetaan ja hänet otetaan mukaan erilaisiin suunnitelmiin, päätöksiin ja toimiin lapsen kykyjen ja kiinnostuksen mukaan.

Toimiva arki ja sen tarjoamien pedagogisten mahdollisuuksien hyödyntäminen ovat kaikille, mutta erityisesti vuorohoitolapsille ensiarvoisen tärkeitä. Arjen päivittäisissä tilanteissa opitaan elämän kannalta tärkeitä perustaitoja sekä vuorovaikutusta lasten ja aikuisten kanssa.

Varhaiskasvatussyksikön turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. Henkilökunnan perehdytys turvallisuussuunnitelmaan pidetään syyskuussa sekä tarvittaessa toimintakauden aikana.

Oksa- Toiminta

Kaksivuotisessa esiopetuskokeilussa tehdään yhteistyötä 6-vuotiaiden eskareiden kanssa, ja 6-vuotiaiden esiopetuksen Oksa-toiminta tapahtuu yhdessä Suoraman koulun sovitun luokan kanssa. Oksa-toimintaa kehitetään yhteisellä suunnittelulla lähikoulun henkilöstön kanssa.

- Tiimien suunnitteluilta toimintakauden alussa
- Talopalaveri 2krt/ kk
- Pedagoginen tiimi 1krt/kk
- Mahdolliset työryhmät 1krt/kk
- Pedagogiset iltapäivät/illat
- Koulutukset
- ½ vuotisarviointit tammi-/ kesäkuussa
- Kevään asiakaspalautteen läpikäyminen ja tavoitteiden nostaminen
- Laaditaan koulutusten ja pedagogisten ryhmien ym. suunnitelma

Yksikön johtoryhmä ja tehtävä

Varhaiskasvatusyksikön johtaja, vastuhenkilö ja erityisopettaja

- yleisten pedagogisten linjausten/ tarvittavien koulutusten tarkastelu ja järjestäminen
- työhyvinvoinnin näkökulman huomioiminen

Pedagogisen tiimin kokoonpano ja tehtävä

Varhaiskasvatusyksikön johtaja, varhaiskasvatuksen opettajat ja - erityisopettaja

- vastaa yksikön pedagogisen toiminnan kehittämisestä
- vastaa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta
- vastaa yksikön toiminnan arvioinnista
- välittää viestejä toiminnasta ryhmiin ja tiimistä ryhmiin
- linjaa yksikön toimintaa vasun mukaisesti
- jakaa hyviä käytänteitä, uuden tutkimustiedon hyödyntäminen
- suunnittelee pedagogiset tilaisuudet ja vanhempainiltojen sisältöjä

Työhyvinvoinnin kehittämisen suunnitelma

- Tauotusten kirjaaminen tiimien toimintasuunnitelmaan
- Tiimipalaverissa aiheena 1krt/kk mitä tiimille kuuluu
- Työhän/ yksikön toimintatapoihin ja asioihin perehdyttäminen
- Kehityskeskustelut
- Varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien mentoriryhmät
- Varhaiskasvatuksen lastenhoitajienpeitto - koulutus
- Yksikön työhyvinvointi ryhmän nimeäminen/ toiminta

Suunnittelun periaatteet

Toimintakauden alussa laaditaan toiminta- ja lukuvuosi- sekä oppilashuoltosuunnitelma tulevalle toimintakaudelle. Suunnitelman tukena on lisäksi varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja oppilashuollon vuosikello. Suunnitelmia tarkennetaan sekä arvioidaan puolivuositain.

Viikoittaista suunnittelua tehdään tiimipalavereissa. Esiopetusta suunnitellaan ilta- ja viikonlopun esiopetusta tarvitseville yksilökohtaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajilla on päivittäin SAK-aika. Oksa-toimintaa suunnitellaan yhdessä luokanopettajan kanssa sovittuina ajankohtina.

Oppimisympäristö

Luonto, piha, leikkipuistot ja muu rakennettu ympäristö ovat varhaiskasvatuksen oppimisympäristöjä. Näitä hyödynnetään mm. leikin, tutkimisen, liikunta- ja oppimisen paikkoina. Päiväkodin B- talossa sijaitsee liikuntasali, jossa myös leikimme, laulamme ja jumppaamme, joko omana ryhmänä tai yhdessä muiden ryhmien kanssa.

Päiväkodin piha on kaikkien ryhmien yhteiskäytössä. Turvallisuuden takaamiseksi pienimmille lapsille on piha- alueesta rajattu oma leikkialue.

Lapset luovat leikkiympäristöä mm. vaikuttamalla leikkiryhmään ja -välineisiin. Pitkäaikaisessa suunnittelussa lasten osallisuutta huomioidaan pitämällä säännöllisesti lasten kokouksia. Lasten toiveita toiminnan sisällöstä ja toteutuksesta kuunnellaan ja tehdään niistä ryhmän kannalta toimivia kokonaisuuksia (syntymäpäivät, pajaviikot, askartelut, sisä- ja ulkoleikit, lelupäivä, liikunta). Lasten leikkejä ja heidän toimintaansa havainnoidaan ja näiden pohjalta muokataan toimintaa lasten tarpeiden mukaan.

Tieto- ja viestintäteknologisten laitteiden hankinta tehdään varhaiskasvatuksen TVT-suunnitelman mukaisesti.

Pedagoginen tuki

Kaikki lapset saavat varhaiskasvatuksessa tarvitsemaansa tukea. Tuen tarvetta ja määrää arvioi henkilökunta yhdessä vanhempien kanssa. Kangasalla jokaiselle lapselle tarjotaan kehitykseen ja oppimiseen YLEISTÄ tukea. Lapselle, joka tarvitsee kehityksessään ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, tarjotaan TEHOSTETTUA tukea. ERITYISTÄ tukea annetaan niille lapsille, joilla on vaikeuksia edistyä riittävästi muiden tukitoimien avulla.

Yleinen tuki

- Vuorovaikutus ja ohjaus on positiivista. Ryhmissä on myönteinen ilmapiiri.
- Kasvattajilla on myönteinen tapa kohdata arjen pulmatilanteet.
- Kasvattajat ovat aidosti läsnä lasten kanssa toimiessaan.
- Toiminta suunnitellaan ja sitä kehitetään yksittäisten lasten ja lapsiryhmän tarpeista lähtien. Käytössä on erilaisia havainnointi- ja dokumentointitapoja. Ryhmässä toteutetaan tarvittaessa kerhotoimintaa tukemaan lasten kehitystä.
- Toimintaa arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti tiimipalavereissa ja erityisopettajan tuella.

- Toiminnassa ja oppimisympäristön rakentamisessa otetaan huomioon lasten osallisuus. Toiminnan pohjana ovat lasten mielenkiinnon kohteet. Toiminta on monipuolista.
- Leikillä on vahva asema. Leikkimahdollisuudet ja -välineet ovat monipuoliset. Leikkejä havainnoidaan ja ohjataan.
- Pienryhmäpedagogiikka on käytössä kaikissa/laajasti arjen tilanteissa.
- Arjen struktuuri on selkeä.
- Käytössä on kuvat päiväjärjestyksen tukena. Ryhmissä käytetään myös muuta visuaalista tukea vuorovaikutuksen ja ymmärtämisen tukena.
- Toimintaympäristö on selkeä ja aistiystävällinen ja tarpeiden mukaan muuntuva.
- Ryhmissä huomioidaan erilaiset oppimistyyliä toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Tehostettu tuki

- Tehostettu tuki rakentuu laadukkaalle yleiselle tuelle/ laadukkaalle pedagogiselle arjelle.
- Lapsen yksilöllisiä tukitoimia lisätään, jotta lapsen on helpompaa toimia päivän tilanteissa esimerkiksi siirtymätilanteissa ja ruokailuissa sekä saada osallisuuden ja onnistumisen kokemuksia leikeissä ja muussa toiminnassa.
- Lapsen henkilökohtainen ohjaaminen lisääntyy.
- Kasvattajat muuttavat toimintatapoja ja oppimisympäristöä tarpeen mukaan.
- Kuvien käyttöä lisätään lapsen tarpeiden mukaan.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimii tehostetun tuen suunnittelun tukena. Suunnittelun tukena voidaan käyttää "Pedagogiset ratkaisut lapsen tuen suunnittelussa" -koostetta (koonnut Sari Rautiainen).
- Yhteistyö yhteistyötahojen kanssa alkaa/ vahvistuu.

Erityinen tuki

- Erityisessä tuessa lapsen tuki vahvistuu ja yksilöllistyy edelleen.
- Tuen suunnittelussa on vahvasti mukana yhteistyötahot ja yhteistyön määrä perheen ja yhteistyötahojen kanssa lisääntyy.

Tukitoimia pyritään antamaan mahdollisimman pitkään omassa päiväkotiryhmässä. Lasten tuen tarpeet ja tavoitteet kirjataan ryhmän toimintasuunnitelmaan. Ryhmän hyvin mietityt rakenteet ja toimintatavat sekä pysyvät ihmissuhteet tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Onnistumisen kokemukset sekä kaverisuhteissa että omassa osaamisessa vahvistavat lapsen itsetuntoa. Lapsen siirtyessä esiopetukseen teemme yhteistyötä esiopetuksen opettajien kanssa.

Harjunsalon päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, jonka työkenttänä on meidän 6 ryhmä ja lisäksi Liutun päiväkotitoiminta. Veo tutustuu kaikkiin lapsiin ja työntekijöihin ja jakaa työaikaansa priorisoiden yksittäisten lasten ja ryhmien tarpeita. Veo sopii ryhmien kanssa tarvittavien tukitoimien järjestämisestä ja seuraa sovitun toteutumista. Veo osallistuu tuen palaveriin ja mahdollisuuksien mukaan myös varhaiskasvatusyksikön johtaja on läsnä ainakin palaverissa, joissa on edustettuna erilaisia yhteistyötahoja (perheneuvola, sosiaalityö ym.)

Esiopetuksen alkukartoitukset

Kangasalan kaupungissa kaikkien esioppilaiden kanssa tehdään erilaisia taitojen kartoitustehtäviä. Niiden kautta saadun tiedon perusteella ryhmien henkilökunta voi suunnitella paremmin omalle ryhmälleen sopivan tasoista toimintaa. Saamme kartoitusten avulla myös tietoa siitä, kuinka kukin lapsi oppii ja pystymme tukemaan lasta paremmin. Kangasalla kaikille esioppilaille tehtäviä kartoitustehtäviä tehdään matematiikasta, lukemisen valmiuksista, hahmottamisesta sekä ohjeiden kuuntelusta ja käsitteistä. Tehtävät tehdään kaikkien kanssa alkusyksystä ja tarvittaessa vuoden vaihteen jälkeen ja keväällä uudelleen. Kaksivuotisessa esiopetuksessa kartoitukset tehdään toisen vuoden syksyllä.

Harjunsalon päiväkodin esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma

Oppilashuoltosuunnitelma löytyy Wilmasta.

Tiedottaminen

Pääasiallinen tiedottamisen kanava on Päikky ja esiopetusryhmällä lisäksi Wilma. Ryhmillä on käytössä myös ryhmäsähköpostiosoitteet. Tiedottamisen välineinä on myös Lasten Kangasala - Facebook sivut ja ryhmien sekä koko yksikön Instagram -tilit. Äkilliseen tiedottamiseen käytämme puhelinta, tekstiviestiä tai Päikky-ohjelman tekstiviestiä.

Varhaiskasvatusyksikön johtajan ja varhaiskasvatuksen yhteiset kyselyt ja tiedotteet tulevat Päikyn kautta. Asiasta tiedotetaan myös ryhmien ilmoitustauluilla ja ulko- ovissa. Myös toiminnan dokumentointia on nähtävillä ryhmien ilmoitustauluilla tai toimintatilojen ja käytävien seinillä.

Yhteistyö

Huoltajien kanssa yhteistyötä tehdään päivittäisissä kohtaamisissa ja varhaiskasvatus-/oppimissuunnitelma keskusteluissa. Myös vanhempainillat sekä erilaiset tapahtumat ja juhlat ovat osaltaan perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä. Näissä kohtaamisissa huoltajilla on mahdollisuus antaa ehdotuksia päiväkodin toimintaa ja sisältöihin sekä tutustua muihin perheisiin.

Yhteistyökumppaneinamme ovat myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo), Suoraman koulu ja esiopetus, muut varhaiskasvatusyksiköt, neuvola, sosiaalitoimi, TAYS, Kangasalan seurakunta, liikuntatoimi, kirjasto ja aluepelastuslaitos.

Ryhmät tekevät yhteistyötä keskenään järjestämällä erilaisia ryhmien välisiä tai koko talon yhteisiä tapahtumia ja lauluhetkiä.

Vanhempainilloissa vanhemmilla on mahdollisuus antaa/ keräämme ideoita ja toiveita tulevasta toiminnasta. Vanhempainillan jälkeen toiveet laitetaan seinälle myös muiden vanhempien nähtäville. Vanhempainilloista tehdään yhteenveto perheille. Tulevien eskareiden vanhemmille järjestetään toukokuussa infoilta. Viikko-/ kuukausikirjeissä kerrotaan ryhmän yleisistä tavoitteista, mitä on opittu ja mitä harjoitellaan sekä menneestä ja tulevasta toiminnasta.